Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

►**B**

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1/2003 НА СЪВЕТА

от 16 декември 2002 година

относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Регламент (ЕО) № 411/2004 на Съвета от 26 февруари 2004 година	L 68	1	6.3.2004 г.
►**M2**	Регламент (ЕО) № 1419/2006 на Съвета от 25 септември 2006 година	L 269	1	28.9.2006 г.
►**M3**	Регламент (ЕО) № 169/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година	L 61	1	5.3.2009 г.
►**M4**	Регламент (ЕО) № 246/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година	L 79	1	25.3.2009 г.
►**M5**	Регламент (ЕО) № 487/2009 на Съвета от 25 май 2009 година	L 148	1	11.6.2009 г.

▼B

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1/2003 НА СЪВЕТА

от 16 декември 2002 година

относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора

(текст от значение за ЕИП)

ГЛАВА I

ПРИНЦИПИ

Член 1

Прилагане на членове 81 и 82 от Договора

1. Забраняват се споразумения, решения и съгласувани практики, обхванати от член 81, параграф 1 от Договора, които не удовлетворяват условията на член 81, параграф 3 от Договора, като за това не се изисква предварително решение.

2. Не са забранени споразумения, решения и съгласувани практики, обхванати от член 81, параграф 1 от Договора, които удовлетворяват условията на член 81, параграф 3 от Договора, като за това не се изисква предварително решение.

3. Забранява се злоупотребата с господстващо положение, посочена в член 82 от Договора, като за това не се изисква предварително решение.

Член 2

Тежест на доказване

При всяко производство на национално или общностно равнище във връзка с прилагането на членове 81 и 82 от Договора тежестта на доказване на нарушение на член 81, параграф 1 или на член 82 от Договора се носи от страната или органа, който твърди наличието на нарушение. Предприятието или сдружението на предприятия, което ще се възползва от възможността по член 81, параграф 3 от Договора, носи тежестта на доказване, че условията на посочения параграф са изпълнени.

Член 3

Връзка между членове 81 и 82 от Договора и националното право на конкуренция

1. Когато органите по конкуренция на държавите-членки или националните съдилища прилагат националното право на конкуренция към споразумения, решения на сдружения на предприятия или съгласувани практики по смисъла на член 81, параграф 1 от Договора, които могат да засегнат търговията между държавите-членки по смисъла на тази разпоредба, те също така прилагат и член 81 от Договора към такива споразумения, решения или съгласувани практики. Когато органите по конкуренция на държавите-членки или националните съдилища прилагат националното право на конкуренция по отношение на всякакви злоупотреби, забранени от член 82 от Договора, те прилагат също и член 82 от Договора.

▼B

2. Прилагането на националното право на конкуренция не може да води до забрана на споразумения, решения на сдружения на предприятия или съгласувани практики, които могат да засегнат търговията между държавите-членки, но които не ограничават конкуренцията по смисъла на член 81, параграф 1 от Договора, или които изпълняват условията на член 81, параграф 3 от Договора, или които са обхванати от регламент, чийто предмет е прилагането на член 81, параграф 3 от Договора. По силата на настоящия регламент държавите-членки няма да бъдат възпирани от приемане и прилагане на тяхна територия на по-строго национално законодателство, с което се забранява или санкционира едностранното поведение, с което са се ангажирали предприятията.

3. Без да се засягат общите принципи и другите разпоредби от общностното право, параграфи 1 и 2 не се прилагат, когато органите по конкуренция и съдилищата на държавите-членки прилагат националното законодателство за контрол върху концентрациите, нито могат да пречат на прилагането на разпоредби от националното законодателство, с които се преследва предимно цел, различна от тази, преследвана от членове 81 и 82 от Договора.

ГЛАВА II

ПРАВОМОЩИЯ

Член 4

Правомощия на Комисията

С цел прилагане на членове 81 и 82 от Договора Комисията разполага с правомощията, предвидени в настоящия регламент.

Член 5

Правомощия на органите по конкуренция на държавите-членки

Органите по конкуренция на държавите-членки имат правомощието да прилагат членове 81 и 82 от Договора в индивидуалните случаи. За тази цел, като действат по собствена инициатива или по внесена жалба, те могат да вземат следните решения:

— да изискат прекратяване на нарушението;

— да постановят временни мерки;

— да приемат поемане на ангажименти;

— да наложат глоби, периодични санкционни плащания или всякакви други санкции, предвидени в тяхното национално законодателство.

Когато въз основа на информацията, с която разполагат, условията за налагане на забрана не са изпълнени, те могат да решат и че няма основания за предприемане на действия от тяхна страна.

Член 6

Правомощия на националните съдилища

Националните съдилища разполагат с правомощия да прилагат членове 81 и 82 от Договора.

▼B

ГЛАВА III

РЕШЕНИЯ НА КОМИСИЯТА

Член 7

Установяване и прекратяване на нарушение

1. Когато Комисията, действайки по внесена жалба или по собствена инициатива, установи, че е налице нарушение на член 81 или 82 от Договора, тя може чрез решение да задължи съответните предприятия и сдружението на предприятия да прекратят нарушението. За тази цел тя може да им наложи всякакви поведенчески или структурни принудителни мерки, които са съразмерни на извършеното нарушение и са необходими за действителното прекратяване на нарушението. Структурни мерки могат да се налагат само когато няма поведенческа мярка, която да е равностойна по своя ефект, или когато такава равностойна по своя ефект поведенческа мярка би била в по-голяма тежест на съответното предприятие, отколкото структурната мярка. В случай че Комисията има законен интерес да направи това, тя може също така да установи, че в миналото е извършено нарушение.

2. Онези, които имат право да внесат жалба за целите на параграф 1, са физическите и юридическите лица, които могат да покажат правен интерес от това, както и държави-членки.

Член 8

Временни мерки

1. При неотложни случаи, поради опасност от тежко и непоправимо увреждане на конкуренцията, Комисията, действайки по собствена инициатива, може чрез решение въз основа на установено *prima facie* нарушение да постанови временни мерки.

2. Решението по параграф 1 се прилага за определен срок от време и може да се подновява, доколкото това е необходимо и подходящо.

Член 9

Ангажименти

1. Когато Комисията възнамерява да приеме решение, с което да изиска прекратяване на нарушение, а съответните предприятия предложат поемане на ангажименти за преодоляване на загрижеността, изразена по отношение на тях от Комисията в нейната предварителна оценка, Комисията може чрез решение да превърне тези ангажименти в задължителни за предприятията. Такова решение може да се приеме за определен срок, като в него се направи заключението, че повече не са налице основания за предприемане на действия от Комисията.

2. Комисията може, по искане или по собствена инициатива, да образува отново производство:

а) когато е настъпила съществена промяна в което и да е от обстоятелствата, на които се основава решението;

б) когато съответните предприятия действат в противоречие със своите ангажименти;

в) когато решението се основава на непълна, неточна или подвеждаща информация, предоставена от страните.

▼B

Член 10

Установяване на неприложимост

Когато общественият интерес на Общността, свързан с прилагането на членове 81 и 82 от Договора, изисква това, Комисията, като действа по собствена инициатива, може чрез решение да установи, че член 81 от Договора е неприложим за споразумение, за решение на сдружение на предприятия или за съгласувани практики, поради това че условията на член 81, параграф 1 от Договора не са изпълнени или поради това че условията на член 81, параграф 3 от Договора са удовлетворени.

Комисията може да направи такова установяване и по отношение на член 82 от Договора.

ГЛАВА IV

СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 11

Сътрудничество между Комисията и органите по конкуренция на държавите-членки

1. Комисията и органите по конкуренция на държавите-членки прилагат общностното право на конкуренция в тясно сътрудничество.

2. Комисията предава на органите по конкуренция на държавите-членки копия от най-важните документи, които тя е събрала с оглед прилагането на членове 7, 8, 9, 10 и член 29, параграф 1. По искане на орган по конкуренция на държава-членка Комисията му предоставя копие от други съществуващи документи, необходими за оценка на случая.

3. Органите по конкуренция на държавите-членки са длъжни, когато действат съгласно член 81 или 82 от Договора, писмено да информират Комисията преди или незабавно след започване на първото формално действие по разследването. Тази информация може да се предостави също така и на органите по конкуренция на други държави-членки.

4. В срок, не по-дълъг от 30 дни преди приемане на решение, с което се изисква прекратяване на нарушение, се приемат ангажименти или се оттегля възможността за прилагане на регламент за групово освобождаване от забрана, органите по конкуренция на държавите-членки информират Комисията. За тази цел те представят на Комисията резюме на случая, решението, което се предвижда, или при липса на такова, всякакви други документи, посочващи предложената посока на действие. Тази информация може да се предостави също и на органите по конкуренция на другите държави-членки. По искане на Комисията органът по конкуренция, който е предприел действия, предоставя на Комисията и други документи, с които той разполага, които са необходими за оценката на случая. Информацията, предоставена на Комисията, може да се предостави също и на органите по конкуренция на другите държави-членки. Националните органи по конкуренция могат също да обменят помежду си информация, необходима за оценката на случай, по който те работят във връзка с член 81 или 82 от Договора.

5. Органите по конкуренция на държавите-членки могат да се допитват до Комисията по всички случаи, които предполагат прилагане на общностното право.

▼B

6. Образуването на производство от Комисията за приемане на решение по глава III освобождава органите по конкуренция на държавите-членки от техните правомощия по прилагане на членове 81 и 82 от Договора. В случай че орган по конкуренция на държава-членка вече е предприел действия по определен случай, Комисията образува производство само след допитване до този национален орган по конкуренция.

Член 12

Обмен на информация

1. За целите на прилагането на членове 81 и 82 от Договора Комисията и органите по конкуренция на държавите-членки разполагат с правомощието взаимно да си предоставят и да използват като доказателство всякакви данни от фактическо или правно естество, включително и поверителна информация.

2. Обменената информация се използва само като доказателство за целите на прилагането на член 81 или 82 от Договора и във връзка с предмета, за който е събрана от предаващия орган. Когато обаче националното право на конкуренция се прилага за същия казус успоредно с общностното право на конкуренция и това не води до различен резултат, информацията, обменена по силата на настоящия член, може да бъде използвана и за прилагане на националното право на конкуренцията.

3. Информацията, обменена по реда на параграф 1, може да се използва като доказателство за налагане на санкции на физически лица само когато:

— законодателството на предаващия орган предвижда санкции от сходно естество във връзка с нарушение на член 81 или 82 от Договора или при отсъствие на такива,

— информацията е събрана по начин, при който се съблюдава същото ниво на закрила на правото на защита на физическите лица, каквото е предвидено по националните правила на получаващия орган. В този случай обаче обменената информация не може да се използва от получаващия орган за налагане на мерки, свързани с лишаване от свобода.

Член 13

Спиране или прекратяване на производство

1. Когато пред органите по конкуренция на две или повече държави-членки е постъпила жалба или те предприемат действия по собствена инициатива съгласно член 81 или 82 от Договора срещу едно и също споразумение, решение на сдружение или практика, фактът, че един орган работи по казуса, представлява достатъчно основание за останалите да спрат образуваните пред тях производства или да оставят жалбите без разглеждане. Комисията също може да остави жалбата без разглеждане на основание на това, че с определения казус се занимава орган по конкуренция на държава-членка.

2. Когато пред орган по конкуренция на държава-членка или пред Комисията е постъпила жалба срещу споразумение, решение на сдружение или практика, по която вече е работил друг орган по конкуренция, той/тя може да я остави без разглеждане.

▼B

Член 14

Консултативен комитет

1. Комисията се допитва до Консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение, преди да вземе всяко решение по членове 7, 8, 9, 10, 23, член 24, параграф 2 и член 29, параграф 1.

2. За обсъждането на отделните казуси консултативният комитет се състои от представители на органите по конкуренция на държавите-членки. За срещи, на които се обсъждат въпроси, различни от индивидуални случаи, може да се назначи допълнителен представител на държавата-членка, компетентен в областта на конкуренцията. В случай че представителите не са в състояние да присъстват, те могат да бъдат заменени с други представители.

3. Допитването може да се извърши на заседание, свикано и председателствано от Комисията, проведено не по-рано от 14 дни след изпращане на известие за неговото свикване, заедно с резюме на случая, сведения за най-важните документи и предварителния проект на решение. По отношение на решения съгласно член 8 заседанието може да се проведе седем дни след изпращане на оперативната част на проекта на решение. Когато Комисията изпраща известие за свикване на заседание, в което се дава по-кратък срок за явяване в сравнение с определените по-горе, заседанието може да се проведе на предложената дата при липса на възражения от която и да е държава-членка. Консултативният комитет излиза с писмено становище по предварителния проект на решение на Комисията. Той може да излезе със становище, дори и ако някои от членовете отсъстват и не са представени. По искане на един или няколко от членовете позициите, заявени в становището, се обосновават.

4. Допитването може да се извърши и чрез писмена процедура. Въпреки това, в случай че някоя държава-членка поиска това, Комисията свиква заседание. В случай на писмена процедура Комисията определя срок, не по-кратък от 14 дни, в рамките на който държавите-членки трябва да изложат забележките си за разпространяване сред всички останали държави-членки. В случай на решения, които се вземат по реда на член 8, срокът от 14 дни се заменя със седем дни. Когато Комисията определи срок за писмената процедура, който е по-кратък от определените по-горе, предложеният срок е приложим при липса на възражения от която и да е държава-членка.

5. Комисията максимално ще взима под внимание становището, внесено от консултативния комитет. Тя информира комитета за начина, по който е взето предвид неговото становище.

6. Когато консултативният комитет излиза с писмено становище, това становище се прилага към проекта на решение. В случай че консултативният комитет препоръча публикуване на становището, Комисията извършва това публикуване, като отчита законния интерес на предприятията от опазване на техните търговски тайни.

7. По искане на орган по конкуренция на държава-членка Комисията включва в дневния ред на консултативния комитет случаи, по които работи орган по конкуренция на държава-членка по силата на член 81 или 82 от Договора. Комисията може да направи това и по собствена инициатива. И в двата случая Комисията информира съответния орган по конкуренция.

▼B

По-специално, жалба може да се внесе от орган по конкуренция на държава-членка във връзка със случай, по който Комисията възнамерява да образува производство с действието на член 11, параграф 6.

Консултативният комитет не дава становища по казуси, по които работят органите по конкуренция на държави-членки. Консултативният комитет може също така да обсъжда въпроси от общ характер на общностното право на конкуренция.

Член 15

Сътрудничество с националните съдилища

1. В производствата по прилагане на член 81 или 82 от Договора съдилищата на държави-членки могат да се обръщат към Комисията с искане да им бъде предадена информацията, с която тя разполага, или нейното становище по въпроси, свързани с прилагане на общностното право на конкуренция.

2. Държавите-членки изпращат на Комисията копие от всички писмени съдебни решения на национални съдилища, постановени по прилагането на член 81 или 82 от Договора. Такива копия се изпращат незабавно след като страните бъдат уведомени за пълното писмено съдебно решение.

3. Органите по конкуренция на държавите-членки, действайки по собствена инициатива, могат да внасят писмени възражения в националните съдилища на своята държава-членка по въпроси, свързани с прилагането на член 81 или 82 от Договора. С разрешение на въпросния съд те могат също така да внесат устно своите възражения в националните съдилища на своята държава-членка. Когато последователното прилагане на член 81 или 82 от Договора изисква това, Комисията, като действа по собствена инициатива, може да внесе писмено възраженията си в съдилищата на държавите-членки. С разрешение на въпросния съд тя може да внесе също и устно възраженията си.

Само за целите на подготовката на техните възражения органите по конкуренция на държавите-членки и Комисията могат да поискат от съответния съд на държавата-членка да им предаде или да осигури такова предаване на всички документи, необходими за оценката на случая.

4. Настоящият член не засяга по-широките правомощия за отправяне на възражения пред съдилища, предоставени на органите по конкуренция на държавите-членки по силата на законодателството на тяхната държава-членка.

Член 16

Еднакво прилагане на общностното право на конкуренция

1. Когато национални съдилища се произнасят по споразумения, решения или практики съгласно член 81 или 82 от Договора, които вече са предмет на решения на Комисията, те не могат да вземат решения, които са в противоречие с решението, прието от Комисията. Те също така трябва да избягват вземане на решения, които биха противоречали на решение, което Комисията предвижда да приеме по образувано от нея производство. За тази цел националният съд може да прецени дали е необходимо да спре своето производство. Това задължение не засяга правата и задълженията по член 234 от Договора.

▼B

2. Когато органите по конкуренция на държавите-членки се произнасят по споразумения, решения или практики по член 81 или 82 от Договора, които вече са предмет на решение на Комисията, те не могат да вземат решения, които биха били в противоречие с решението, прието от Комисията.

ГЛАВА V

ПРАВОМОЩИЯ ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ

Член 17

Разследвания по сектори на икономиката и по видове споразумения

1. Когато тенденцията в търговията между държави-членки, статичността на цените или други обстоятелства подсказват, че конкуренцията на общия пазар може да е ограничена или нарушена, Комисията може да извърши свое разследване на определен сектор от икономиката или на определен вид споразумения от различни сектори. В хода на това разследване Комисията може да поиска от съответните предприятия или сдружения на предприятия да осигурят необходимата информация за прилагането на членове 81 и 82 от Договора и може да извършва всякакви проверки, необходими за тази цел.

По-специално Комисията може да поиска от съответните предприятия или сдружения на предприятия да я осведомят за всички споразумения, решения и съгласувани практики.

Комисията може да публикува доклад за резултатите от своето разследване на определени сектори от икономиката или на определени видове споразумения от различни сектори и да прикани заинтересованите страни за коментари.

2. Членове 14, 18, 19, 20, 22, 23 и 24 се прилагат *mutatis mutandis*.

Член 18

Искания за предоставяне на информация

1. За да изпълни задълженията, възложени ѝ с настоящия регламент, Комисията може, чрез обикновено искане или чрез решение, да изиска от предприятията и от сдруженията на предприятия да предоставят цялата необходима информация.

2. Когато изпраща до предприятие или сдружение на предприятия обикновено искане за предоставяне на информация, Комисията следва да посочи правното основание и целта на искането, да уточни каква информация се изисква и да определи срока, в който трябва да се предостави информацията, както и санкциите, предвидени в член 23 за даване на неточна или подвеждаща информация.

3. Когато чрез решение Комисията изисква от предприятия или от сдружения на предприятия да дадат информация, тя следва да посочи правното основание и целта на искането, да уточни каква информация се изисква и да определи срока, в който трябва да се предостави информацията. Тя посочва и санкциите, предвидени в член 23, и посочва или налага санкциите, предвидени в член 24. В допълнение тя посочва и правото на обжалване на решението пред Съда на Европейските общности.

▼B

4. Собствениците на предприятията или техните представители и в случаите на юридически лица, дружества или сдружения, които не са юридически лица — лицата, упълномощени да ги представляват по закон или по силата на техния учредителен акт, осигуряват поисканата информация от името на съответното предприятие или сдружение от предприятия. Надлежно упълномощени адвокати могат да предават информацията от името на своите упълномощители. Последните остават изцяло отговорни, в случай че предадената информация е непълна, неточна или подвеждаща.

5. Комисията незабавно изпраща копие от обикновеното искане или от решението до органа по конкуренция на държавата-членка, на чиято територия се намира седалището на предприятието или на сдружението на предприятия, и до органа по конкуренция на държавата-членка, чиято територия е засегната.

6. По искане на Комисията правителствата и органите по конкуренция на държавите-членки предоставят на Комисията цялата необходима информация за изпълнение на задълженията, възложени ѝ с настоящия регламент.

Член 19

Правомощие за снемане на обяснения

1. За да изпълни задълженията, възложени ѝ с настоящия регламент, Комисията може да снеме обяснения от всички физически или юридически лица, които се съгласят да им бъдат снети обяснения с цел да събере информация, свързана с предмета на разследването.

2. Когато снемането на обясненията по параграф 1 се провежда в помещенията на предприятие, Комисията информира органа по конкуренция на държавата-членка, на чиято територия се провежда снемането на обясненията. В случай че това бъде поискано от органа по конкуренция на тази държава-членка, нейни длъжностни лица могат да окажат съдействие на длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени от Комисията да проведат снемането на обясненията.

Член 20

Правомощия на Комисията за извършване на проверки

1. За да изпълни задълженията, възложени ѝ с настоящия регламент, Комисията може да извършва всички необходими проверки на предприятия или на сдружения на предприятия.

2. Длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени от Комисията да извършат проверка, разполагат с правомощията:

а) да влизат във всички помещения, имоти и транспортни средства на предприятия и на сдружения на предприятия;

б) да проверяват книгите и другите документи, свързани със стопанската дейност, независимо от носителя, на който се съхраняват;

в) да вземат или получават под всякаква форма копия или извлечения от тези книги или документи;

г) да запечатват всички бизнес помещения, книги или документи за срока и в степента, необходими за проверката;

▼B

д) да искат от който и да е представител или член на персонала на предприятието или на сдружението на предприятия обяснения по факти или документи, свързани с предмета и целта на проверката, и да записват отговорите.

3. Длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени от Комисията да извършат проверка, упражняват своите правомощия след представяне на писмено пълномощно, в което конкретно се посочва предметът и целта на проверката и санкциите, предвидени в член 23, в случай че представянето на изисканите книги или други документи, свързани със стопанската дейност, е непълно или когато отговорите на въпросите, поставени съгласно параграф 2 от настоящия член, са неточни или подвеждащи. В разумен срок преди извършване на проверката Комисията уведомява за проверката органа по конкуренция на държавата-членка, на чиято територия ще се извърши тя.

4. Предприятията и сдруженията на предприятия са длъжни да се подчинят на проверките, разпоредени с решение на Комисията. В решението се посочват предметът и целта на проверката, насрочва се дата, на която тя ще започне, и се посочват санкциите, предвидени в членове 23 и 24, и правото на обжалване на решението пред Съда на Европейските общности. Комисията взема такива решения след допитване до органа по конкуренция на държавата-членка, на чиято територия ще се извърши проверката.

5. Длъжностните лица, както и лицата, упълномощени или назначени от органа по конкуренция на държавата-членка, на чиято територия ще се извърши проверката, по искане на този орган или на Комисията, активно подпомагат длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени от Комисията. За тази цел на тях се предоставят правомощията, посочени в параграф 2.

6. Когато длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени от Комисията, установят, че предприятие се противопоставя на проверка, разпоредена по реда на настоящия член, съответната държава-членка им осигурява необходимото съдействие, като иска, когато е необходимо, съдействие от полицията или от равностоен правоохранителен орган, с което да им се даде възможност да извършат тяхната проверка.

7. В случай че за съдействието, предвидено в параграф 6, се изисква разрешение от съдебен орган съгласно националните правила, се внася искане за такова разрешение. Искане за такова разрешение може да се внесе и като предохранителна мярка.

8. Когато се внася искане за разрешение, както е посочено в параграф 7, националният съдебен орган осъществява контрол за автентичност на решението на Комисията и на предвидените мерки за процесуална принуда, които не трябва да са произволни, нито прекомерни, като се има предвид предметът на проверката. При осъществяване на своя контрол върху пропорционалността на мерките за процесуална принуда националният съдебен орган може да поиска от Комисията, пряко или чрез органа по конкуренция на държавата-членка, подробни обяснения за конкретните основания на Комисията за нейните подозрения за нарушение на членове 81 и 82 от Договора, както и за тежестта на твърдяното нарушение и за характера на участието на съответното предприятие. Въпреки това националният съдебен орган не може да поставя под въпрос необходимостта от проверката, нито да изисква да му се предостави информацията от преписката на Комисията. Законосъобразността на решението на Комисията е обект на съдебен контрол само от Съда на Европейските общности.

▼B

Член 21

Проверки на други помещения

1. В случай че има основателно подозрение, че книги или други документи, свързани със стопанската дейност и с предмета на проверката, които могат да са от значение за доказване на тежко нарушение на член 81 или 82 от Договора, се съхраняват в други помещения, имоти и транспортни средства, включително и в домове на директори, управители и други членове на персонала на съответните предприятия и сдружения на предприятия, Комисията може чрез решение да разпореди извършване на проверка в такива други помещения, имоти и транспортни средства.

2. В решението се посочват предметът и целта на проверката, насрочва се дата, на която тя ще започне, и се посочва правото на обжалване на решението пред Съда на Европейските общности. По-специално, посочват се причините, които са довели Комисията до заключението, че е налице подозрение по смисъла на параграф 1. Комисията взема такива решения след допитване до органа по конкуренция на държавата-членка, на чиято територия ще се извърши проверката.

3. Решение, прието по реда на параграф 1, не може да бъде изпълнено без предварително разрешение от националния съдебен орган на съответната държава-членка. Националният съдебен орган осъществява контрол за автентичност на решението на Комисията и на предвидените мерки за процесуална принуда, които не трябва да са произволни, нито прекомерни, като се има предвид конкретно тежестта на заподозряното нарушение, важността на търсените доказателства, участието на съответното предприятие и разумната вероятност търговските книги и документи, свързани с предмета на проверката, да се съхраняват в помещенията, за които се иска разрешението. Националният съдебен орган може да поиска от Комисията, пряко или чрез органа по конкуренция на държавата-членка, подробни обяснения по онези елементи, които са необходими за осъществяване на неговия контрол за пропорционалност на предвидените мерки за процесуална принуда.

Въпреки това националният съдебен орган не може да поставя под въпрос необходимостта от проверката, нито да изисква да му се предостави информацията от преписката на Комисията. Законосъобразността на решението на Комисията е предмет на съдебен контрол само от Съда на Европейските общности.

4. Длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени от Комисията да извършат проверка, разпоредена в съответствие с параграф 1 от настоящия член, разполагат с правомощията, посочени в член 20, параграф 2, букви а), б) и в). Член 20, параграфи 5 и 6 се прилагат *mutatis mutandis*.

Член 22

Разследвания от органите по конкуренция на държавите-членки

1. Орган по конкуренция на държава-членка може да извърши на собствена територия проверка или друго действие за установяване на обстоятелства по силата на своето национално законодателство от името и за сметка на орган по конкуренция на друга държава-членка с цел да се установи дали е извършено нарушение на член 81 или 82 от Договора. Всеки обмен или използване на събраната информация се извършва в съответствие с член 12.

▼B

2. По искане на Комисията органите по конкуренция на държавите-членки извършват проверки, които Комисията смята за необходими съгласно член 20, параграф 1 или които тя е разпоредила с решение по реда на член 20, параграф 4. Длъжностните лица на органите по конкуренция на държавите-членки, които отговарят за извършване на тези проверки, както и онези, упълномощени или назначени от тях, упражняват своите правомощия в съответствие със своето национално законодателство.

В случай че това бъде поискано от Комисията или от органа по конкуренция на държавата-членка, на чиято територия ще се извърши проверката, длъжностните лица и другите придружаващи лица, упълномощени от Комисията, могат да окажат съдействие на длъжностните лица на съответния орган.

ГЛАВА VI

САНКЦИИ

Член 23

Санкции

1. С решение Комисията може да налага на предприятия и на сдружения на предприятия санкции, които не надвишават 1 % от общия размер на оборота от предходната стопанска година, когато умишлено или поради небрежност:

а) предоставят неточна или подвеждаща информация в отговор на искането, отправено по реда на член 17 или член 18, параграф 2;

б) в отговор на искане, отправено с решение, прието по реда на член 17 или член 18, параграф 3, те предоставят неточна, непълна или подвеждаща информация или не предоставят информация в определения срок;

в) представят изисканите книги или друга документация, свързана със стопанската дейност, в непълен вид по време на проверки по член 20 или отказват да се подчинят на проверки, разпоредени с решение, прието по реда на член 20, параграф 4;

г) в отговор на въпрос, зададен в съответствие с член 20, параграф 2, буква д):

— дават неточен или подвеждащ отговор,

— в срока, определен от Комисията, не поправят неточен, непълен или подвеждащ отговор, даден от член на персонала, или

— не дават или отказват изчерпателен отговор по обстоятелства, свързани с предмета и целта на проверката, разпоредена с решение, прието по реда на член 20, параграф 4;

д) печатите, поставени в съответствие с член 20, параграф 2, буква г) от длъжностни лица или други придружаващи лица, упълномощени от Комисията, са увредени.

▼B

2. С решение Комисията може да налага санкции на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност:

а) нарушават член 81 или 82 от Договора, или

б) не изпълняват решение, с което се постановяват временни мерки по член 8; или

в) не изпълняват ангажимент, който е постановен за задължителен с решение по член 9.

За всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, санкцията не може да надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната стопанска година.

Когато нарушение, извършено от сдружение, е свързано с дейностите на неговите членове, санкцията не може да надвишава 10 % от сумата на общия оборот на всеки член, който работи на пазара, засегнат от нарушението на сдружението.

3. При определяне на размера на санкцията се взема предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението.

4. Когато се налага санкция на сдружение на предприятия, като се отчита оборотът на неговите членове и сдружението е неплатежоспособно, сдружението е длъжно да изиска от своите членове да внесат дялове за покриване размера на санкцията.

Когато тези дялове не са внесени в сдружението в срока, определен от Комисията, Комисията може да изиска санкцията да се плати пряко от което и да е от предприятията, чиито представители са били членове на съответните органи на управление на сдружението.

След като Комисията е изискала плащането по реда на втора алинея и е необходимо да се осигури плащане на цялата санкция, Комисията може да изиска плащането на остатъка да се извърши от който и да е от членовете на сдружението, които са осъществявали дейност на пазара, на който е извършено нарушението.

Въпреки това Комисията не може да изисква плащане по реда на втора и трета алинея от предприятия, които покажат, че не са изпълнили решението на сдружението, чрез което е извършено нарушението, както и че не са знаели за неговото съществуване или че активно са се разграничили от него, преди Комисията да е започнала разследване по случая.

Финансовата отговорност на всяко предприятие по отношение на плащането на санкцията не може да надвишава 10 % от общия размер на неговия оборот за предходната стопанска година.

5. Решенията, взети по параграфи 1 и 2, не могат да са от наказателноправно естество.

▼B

Член 24

Периодични санкционни плащания

1. С решение Комисията може да налага на предприятия и на сдружения на предприятия периодични санкционни плащания на ден в размер не повече от 5 % от среднодневния оборот за предходната стопанска година и изчислени от датата, определена с решението, с цел те да бъдат принудени:

а) да прекратят нарушение на член 81 или 82 от Договора — в съответствие с решение, взето по реда на член 7;

б) да изпълнят решение, с което се постановяват временни мерки, взети по реда на член 8;

в) да изпълнят ангажимент, който е постановен за задължителен с решение по член 9;

г) да предоставят пълна и точна информация, която тя е поискана с решение, взето по член 17 или член 18, параграф 3;

д) да се подчинят на проверка, която тя е разпоредила с решение, взето по член 20, параграф 4.

2. Когато предприятията или сдруженията от предприятия са изпълнили задължението, с оглед на което са наложени периодичните санкционни плащания, Комисията може да определи окончателния размер на периодичните санкционни плащания на стойност, по-ниска от тази, която би възникнала според първоначалното решение. Член 23, параграф 4 се прилага *mutatis mutandis*.

ГЛАВА VII

ДАВНОСТ

Член 25

Давност за налагане на санкции

1. Правомощията, предоставени на Комисията с членове 23 и 24, подлежат на следните давностни срокове:

а) три години за нарушения на разпоредбите, свързани с искания за информация или с извършване на проверки;

б) пет години за всички останали нарушения.

2. Давностният срок започва да тече от деня, в който е извършено нарушението. Въпреки това, в случай на продължени или повторни нарушения, давностният срок започва да тече в деня, в който нарушението е спряло.

3. Всяко действие, предприето от Комисията или от органа по конкуренция на държава-членка с цел извършване на проучване или производство във връзка с нарушение, прекъсва давността за налагане на глоби или периодични санкционни плащания. Давността се прекъсва ефективно от датата, на която за предприетите действия е уведомено поне едно от предприятията или сдруженията на предприятия, които са участвали в нарушението. Действия, с които се прекъсва давността, включват по-специално следното:

а) писмени искания за информация, изпратени от Комисията или от органа по конкуренция на държава-членка;

▼B

б) писмени пълномощни за извършване на проверки, издадени от Комисията на нейни длъжностни лица или от органа по конкуренция на държава-членка;

в) образуване на производство от Комисията или от органа по конкуренция на държава-членка;

г) нотифициране за предявените възражения на Комисията или на органа по конкуренция на държава-членка.

4. Прекъсването на давността се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, които са участвали в нарушението.

5. С всяко прекъсване започва да тече нов давностен срок. Въпреки това давностният срок изтича най-късно в деня, в който изтича период, равен на два пъти давностния срок, без Комисията да е наложила санкция или периодично санкционно плащане. Този период се удължава със срока, през който давността е спряна по реда на параграф 6.

6. Давността за налагане на глоби или периодични санкционни плащания спира да тече през времето, през което решението на Комисията е предмет на производство, образувано пред Съда на Европейските общности.

Член 26

Давност за изпълнение на санкциите

1. Правомощията на Комисията за привеждане в изпълнение на решенията, взети по членове 23 и 24, подлежат на давностен срок от пет години.

2. Срокът започва да тече в деня, в който решението става окончателно.

3. Давностният срок за изпълнение на санкциите се прекъсва:

а) с нотифициране за решение, с което се изменя първоначалният размер на санкцията или на периодичното санкционно плащане, или се отказва такова изменение;

б) с всяко действие на Комисията или на държава-членка, действаща по искане на Комисията, насочено към привеждане в изпълнение на плащането на санкция или на периодично санкционно плащане.

4. С всяко прекъсване започва да тече нов давностен срок.

5. Давността за изпълнение на санкции спира да тече, при условие че:

а) е разрешен срок за плащане;

б) изпълнението на санкцията е спряно съгласно решение на Съда на Европейските общности.

▼B

ГЛАВА VIII

ИЗСЛУШВАНЕ И СЛУЖЕБНА ТАЙНА

Член 27

Изслушване на страните, жалбоподателите и други лица

1. Преди да вземе решения, както е предвидено в членове 7, 8, 23 и член 24, параграф 2, Комисията предоставя на предприятията или на сдруженията на предприятия, ответни страни в производството пред Комисията, възможност да бъдат изслушани по въпросите, по които Комисията е предявила възражения. Комисията основава своите решения само на онези предявени възражения, по които засегнатите страни са имали възможност да изразят становище. Жалбоподателите се привличат за тясно сътрудничество по производството.

2. Правото на защита на засегнатите страни се съблюдава в хода на цялото производство. На тях се предоставя правото на достъп до материалите по делото пред Комисията при условия на зачитане на законния интерес на предприятията от опазване на техните търговски тайни. Правото на достъп до преписката не може да се разширява до поверителната информация и вътрешните документи на Комисията или на органите по конкуренция на държавите-членки. По-специално правото на достъп не може да се разширява до кореспонденцията между Комисията и органите по конкуренция на държавите-членки или между последните, включително и до документи, изготвени по членове 11 и 14. Нищо в настоящия параграф не може да възпрепятства Комисията да оповестява и използва информация, необходима за доказване на нарушение.

3. В случай че Комисията сметне за необходимо, тя може да изслуша и други физически и юридически лица. Заявленията за изслушване от страна на такива лица се удовлетворяват, когато те докажат достатъчен интерес. Органите по конкуренция на държавите-членки също могат да поискат от Комисията да изслуша други физически или юридически лица.

4. Когато Комисията възнамерява да приеме решение по член 9 или 10, тя публикува кратко резюме на казуса и основното съдържание на ангажиментите или на предложената посока на действие. Заинтересованите трети страни могат да представят съображенията си в срок, който се определя от Комисията с публикуването, направено от нея, и който не може да е по-кратък от един месец. При публикуването се взема предвид законният интерес на предприятията от опазване на техните търговски тайни.

Член 28

Служебна тайна

1. Без да се засяга действието на членове 12 и 15, информацията, събрана по членове 17 и 22, се използва единствено за целта, за която е събрана.

▼B

2. Без да се засяга обменът и използването на информацията, предвидено в членове 11, 12, 14, 15 и 27, Комисията и органите по конкуренция на държавите-членки, техните длъжностни лица, служители и други лица, работещи под контрола на тези органи, както и длъжностни лица и държавни служители на други органи на държавите-членки са длъжни да не разгласяват информация, придобита или обменена от тях по реда на настоящия регламент и от естеството, обхванато от задължението за опазване на служебната тайна. Това задължение се прилага също и за всички представители и експерти на държавите-членки, които присъстват на заседания на консултативния комитет по член 14.

ГЛАВА IX

РЕГЛАМЕНТИ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ЗАБРАНА

Член 29

Оттегляне в отделни случаи

1. Когато Комисията, получила правомощия с регламент на Съвета, като Регламенти № 19/65/ЕИО, (ЕИО) № 2821/71, (ЕИО) № 3976/87, (ЕИО) № 1534/91 или (ЕИО) № 479/92, да прилага член 81, параграф 3 от Договора чрез регламент, е обявила член 81, параграф 1 от Договора за неприложим към определени категории споразумения, решения на сдружения на предприятия или съгласувани практики, тя може, действайки по собствена инициатива или по жалба, да оттегли възможността да се прилага такъв регламент за освобождаване от забрана, когато тя установи, че в който и да е конкретен случай дадено споразумение, решение или съгласувана практика, за които се прилага регламент за освобождаване от забрана, има определени последици, които са несъвместими с член 81, параграф 3 от Договора.

2. Когато в който и да е конкретен случай споразумения, решения на сдружения на предприятия или съгласувани практики, за които се прилага регламент на Комисията, посочен в параграф 1, имат действие, което е несъвместимо с член 81, параграф 3 от Договора на територията на държава-членка или на част от нея, която има всички характеристики на отделен географски пазар, органът по конкуренция на тази държава-членка може да оттегли възможността да се прилага въпросният регламент по отношение на тази територия.

ГЛАВА X

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 30

Публикуване на решения

1. Комисията публикува решенията, които взема по членове от 7 до 10, 23 и 24.

2. При публикуването се посочват наименованията на страните и основното съдържание на решението, включително и всички наложени санкции. Взема се предвид законният интерес на предприятията от опазване на техните търговски тайни.

▼B

Член 31

Съдебен контрол от Съда на Европейските общности

Съдът разполага с неограничена юрисдикция да осъществява контрол върху решения, с които Комисията е постановила санкция или периодично санкционно плащане. Той може да отмени, намали или увеличи наложената санкция или периодично санкционно плащане.

▼M2

_____

▼B

Член 33

Разпоредби относно прилагането

1. Комисията е упълномощена да предприема необходимите мерки с цел да прилага настоящия регламент. Мерките могат да се отнасят, освен всичко друго, до:

а) формата, съдържанието и други реквизити на жалбите, заведени по реда на член 7 и на процедурата за оставяне на жалбите без разглеждане;

б) практическите механизми за обмен на информация и консултациите, предвидени в член 11;

в) практическите механизми за разглеждане на казусите, предвидени в член 27.

2. Преди приемането на каквито и да било мерки по параграф 1 Комисията публикува техен работен вариант и се обръща към всички заинтересовани страни с покана да внесат своите становища в срока, определен от нея, който не може да бъде по-кратък от един месец. Преди публикуването на работния вариант на мярката и преди да я приеме, Комисията се допитва до Консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение.

ГЛАВА XI

ПРЕХОДНИ, ИЗМЕНЯЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 34

Преходни разпоредби

1. Сроковете по молбите, подадени до Комисията съгласно член 2 от Регламент № 17, по нотифицирането, направени съгласно членове 4 и 5 от посочения регламент, и съответните молби и нотификации, направени по Регламенти (ЕИО) № 1017/68, (ЕИО) № 4056/86 и (ЕИО) № 3975/87, изтичат считано от началната дата на прилагане на настоящия регламент.

2. Процесуалните действия, предприети съгласно Регламент № 17 и Регламенти (ЕИО) № 1017/68, (ЕИО) № 4056/86 и (ЕИО) № 3975/87, запазват правните си последици за целите на прилагането на настоящия регламент.

▼B

Член 35

Определяне на органи по конкуренция на държавите-членки

1. Държавите-членки определят органа или органите по конкуренция, отговорни за прилагането на членове 81 и 82 от Договора, по начин, с който се постига действително изпълнение на разпоредбите на настоящия регламент. Мерките, необходими за даване на правомощия на тези органи да прилагат тези членове, следва да бъдат предприети преди 1 май 2004 г. Сред определените органи може да има съдилища.

2. Когато прилагането на общностното право на конкуренция е поверено на национални административни и съдебни органи, държавите-членки могат да разпределят различни правомощия и функции на тези различни национални органи, били те административни или съдебни.

3. Действието на член 11, параграф 6 се прилага за органите, определени от държавите-членки, включително и съдилища, които упражняват функции, свързани с подготовка и приемане на видовете решения, предвидени в член 5. Действието на член 11, параграф 6 не се отнася за съдилища, доколкото те действат в качеството на инстанции за съдебен контрол по отношение на видовете решения, предвидени в член 5.

4. Независимо от параграф 3, когато в държавите-членки за приемането на определени видове решения, предвидени в член 5, орган завежда дело пред съдебен орган, който е отделен и различен от органа, поддържащ обвинението, и при положение че условията на настоящия параграф са изпълнени, действието на член 11, параграф 6 се ограничава до органа, който поддържа обвинението по случая и който оттегля своето искане, предявено пред съдебния орган, когато Комисията открие производство, като това оттегляне бележи действителния край на националното производство.

▼M3

———————

▼B

Член 37

Изменение на Регламент (ЕИО) № 2988/74

В Регламент (ЕИО) № 2988/74 се добавя следният член:

„*Член 7a*

Изключение

Настоящият регламент не се прилага за мерки, предприети по Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за защита на конкуренцията, предвидени в членове 81 и 82 от Договора (*).

———————

(*) ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1.“

Член 38

Изменение на Регламент (ЕИО) № 4056/86

Регламент (ЕИО) № 4056/86 се изменя, както следва:

1. Член 7 се изменя, както следва:

▼B

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Неизпълнение на задължение

Когато съответните лица не са изпълнили задължение, което съгласно член 5 е обвързано с освобождаването от забрана, предвидено в член 3, Комисията може, с цел да прекрати такова неизпълнение и при условията, предвидени в Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата на конкуренцията, постановени в членове 81 и 82 от Договора (*), да приеме решение, с което им забранява да извършват или изисква от тях да извършат конкретни действия, или оттегля правото на групово освобождаване от забрана, от което те са се възползвали.

_____

(*) ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1.“;

б) параграф 2 се изменя, както следва:

i) в буква а) думите „при условията, предвидени в раздел II“ се заменят с думите „при условията, предвидени в Регламент (ЕО) № 1/2003“;

ii) буква в), i), втора алинея, второто изречение се заменя със следното:

„Същевременно тя решава в съответствие с член 9 от Регламент (ЕО) № 1/2003 дали да приеме ангажиментите, предложени от съответните предприятия, освен всичко останало, с оглед на получаване на достъп до пазара на линии, които не са в обхвата на разискването.“

2. Член 8 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заличава;

б) в параграф 2 думите „съгласно член 10“ се заменят с думите „съгласно Регламент (ЕО) № 1/2003“;

в) параграф 3 се заличава.

3. Член 9 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 думите „Консултативен комитет, посочен в член 15“ се заменят с думите „Консултативният комитет, посочен в член 14 от Регламент (ЕО) № 1/2003“;

б) в параграф 2 думите „Консултативен комитет, посочен в член 15“ се заменят с думите „Консултативният комитет, посочен в член 14 от Регламент (ЕО) № 1/2003“.

4. Членове от 10 до 25 се отменят с изключение на член 13, параграф 3, който продължава да се прилага за решения, приети по член 81, параграф 3 от Договора преди началната дата на прилагане на настоящия регламент до датата на изтичане срока на тези решения.

▼B

5. В член 26 думите „формата, съдържанието и другите подробности на жалби по член 10, заявленията по член 12 и изслушванията, предвидени в член 23, алинеи 1 и 2“ се заличават.

Член 39

Изменение на Регламент (ЕИО) № 3975/87

Членове от 3 до 9 от Регламент (ЕИО) № 3975/87 се отменят с изключение на член 6, параграф 3, който продължава да се прилага за решения, приети по член 81, параграф 3 от Договора преди началната дата на прилагане на настоящия регламент до датата на изтичане срока на тези решения.

Член 40

Изменение на Регламенти № 19/65/ЕИО, (ЕИО) № 2821/71 и (ЕИО) № 1534/91

Член 7 от Регламент № 19/65/ЕИО, член 7 от Регламент (ЕИО) № 2821/71 и член 7 от Регламент (ЕИО) № 1534/91 се отменят.

▼M5

_____

▼M4

_____

▼B

Член 43

Отмяна на Регламенти № 17 и № 141

1. Регламент № 17 се отменя с изключение на член 8, параграф 3, който продължава да се прилага за решения, приети по член 81, параграф 3 от Договора преди началната дата на прилагане на настоящия регламент до датата на изтичане на срока на тези решения.

2. Регламент № 141 се отменя.

3. Позоваването на отменените регламенти следва да се тълкува като позоваване на настоящия регламент.

Член 44

Доклад за прилагането на настоящия регламент

Пет години след началната дата на прилагане на настоящия регламент Комисията докладва пред Европейския парламент и пред Съвета за функционирането на този регламент, по-специално за прилагането на член 11, параграф 6 и член 17.

Въз основа на този доклад Комисията следва да прецени дали е необходимо да предложи на Съвета преразглеждане на настоящия регламент.

▼B

Член 45

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности.*

Той се прилага от 1 май 2004 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.